

Lausuntopyyntö luonnoksesta valtioneuvoston maaseutupoliittiseksi selonteoksi eduskunnalle

Khall 18.08.2025 § 170
80/03.02/2025

Valmistelija:
kunnanjohtaja Mervi Pääkkö
puh. 044 781 1250
mervi.paakko@parikkala.fi

Maa- ja metsätalousministeriö pyytää kommentteja luonnokseen maaseutupoliittiseen selonteosta 15.8.2025 mennessä. Hallituksen on tarkoitus antaa selonteko eduskunnalle loppuvuodesta 2025. Petteri Orpon hallitusohjelman mukaisesti on laadinnassa maaseutupoliittinen selonteko, jossa tarkastellaan suomalaisen maaseudun, maatalouden ja metsien merkitystä yhteiskunnalle.

Selonteko kytkeytyy hallitusohjelman eri kokonaisuuksiin, kansalliseen maaseutupolitiikkaan, EU:n pitkän aikavälin maaseutuvision kokonaisuuteen sekä OECD:n maaseutupolitiikan periaatteisiin. Selonteon laadinnassa hyödynnetään hallitusohjelman mukaisia valmiita selontekoja, strategioita ja ohjelmia sekä huomioidaan samaan aikaan valmistelussa olevat muut selontekoon keskeisesti liittyvät strategiat ja ohjelmat.

Selonteon tarkoituksena on täsmentää tavoitteet ja poikkihallinnolliset toimet erilaisten maaseutu- ja saaristoalueiden elinvoiman uudistumiselle, asuttavuuden, palveluiden, infrastruktuurin, yrittäjyyden, kansalaistoiminnan edellytyksille sekä suomalaisen yhteiskunnan kokonaisturvallisuuden vahvistamiselle. Samalla selonteko määrittelee valtioneuvoston pitkän aikavälin maaseutuvision.

Selonteolla parannetaan politiikan johdonmukaisuutta ja osuvuutta maaseutu- ja saaristoalueilla sekä edistetään paikkaperustaisen politiikan ja kehittämisen toteuttamista.

Lausunno pyydetään antamaan vastaamaalla lausuntopalvelu.fi:ssä julkaistuun lausuntopyyntöön viimeistään 15.8.2025.
<https://www.lausuntopalvelu.fi/FI/Proposal/ShowAllProposalAnswers?proposalId=7b051914-f925-4e7c-970b-c5eef3a6fc16&proposalLanguage=da4408c3-39e4-4f5a-84db-84481bafc744>

Yritysvaikutusten arviointi: ei tarpeen

Esittelijä: Kunnanjohtaja Pääkkö Mervi

Päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää hyväksyä annetun lausunnon valtioneuvoston maaseutupoliittiseksi selonteoksi eduskunnalle:

Maaseutupoliittinen selontekoasiakirja käsittelee varsin laajalla otteella kuvausta suomalaisesta maaseudusta. Selonteossa tehdään katsausta maaseutupolitiikan suunnittelujärjestelmään, maaseutualueiden tilannekuvaan ja muutostekijöihin sekä asetetaan kansallinen maaseutuvision. Selonteossa myös asetetaan poikkihallinnollisia tavoitteita ja kehittämissuosituksia maaseudun kehittämiseen.

Huolimatta siitä, että maaseutu- ja saaristoalueet luokitellaan ja tunnistetaan alueiltaan erilaisiksi, käsittelee selonteko lopulta suomalaista maaseutua varsin tasapaksusti. Selonteko yksinkertaistaa esitettäviä kehittämistoimia toteutettavaksi samankaltaisina ja koko suomalaisen maaseudun kattavasti. Selontekoasiakirjan toimenpiteet tarvitsevat terävyyttä ja niitä tulee vahvistaa maaseutualuekohtaisesti.

Maaseutu- ja saaristoalueiden tarkastelun lisäksi, selonteossa tulisi nostaa kärjeksi myös itäinen Suomi kauttaaltaan ja sen tarpeet ja kehittäminen, sillä tämä tarkastelu puuttuu maaseutupoliittisesta selonteosta. Itäinen rajaseutu edustaa kuitenkin merkittävää aluetta niin laajuudeltaan kuin rajan pituudeltaankin. Rajaseutua olisi tarpeen tarkastella omana erityisalueenaan, esimerkiksi väestökysymysten, elinkeinorakenteiden kehittämisen, liikenneverkostojen, huoltovarmuuden ja turvallisuuden sekä julkisten palveluverkostojen saatavuuden turvaamisen näkökulmista.

Parikkalan kunta toteaa, että maaseudun ja saariston kehittämistoimien rinnalle tulisi luoda uutta rajaseutupolitiikkaa, rajaseudun kehittämislainsäädäntöä, aluekehitystoimia, verohuojennuksia sekä rajaseudun aluetukia. Rajaseudulla tulisi vahvistaa varautumisvalmiuksia ja ylläpitää tehtävää osana kansallista huoltovarmuutta.

Päätös

Hyväksyttiin.